Bebek Beslenmesi Tutum Ölçe?inin (Iowa)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bebek Beslenmesi Tutum Ölçe?inin (Iowa)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17337

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bebek Beslenmesi Tutum Ölçe?i (Iowa), ebeveynlerin ve bak?m verenlerin bebek beslenmesine, özellikle anne sütü ve formül mama kullan?m?na yönelik sahip olduklar? tutumlar? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçe?in Türkçeye uyarlama çal??mas?, **Aysun Ek?io?lu** ve arkada?lar? taraf?ndan 2016 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Uyarlama süreci, ölçe?in Türkiye popülasyonunda kültürel geçerli?ini ve psikometrik güvenilirli?ini sa?lamay? hedeflemi?tir. Çal??ma, hem?irelik alan?nda e?itim ve ara?t?rma amac?yla, bebek beslenmesi konusundaki ebeveyn tutumlar?n?n belirlenmesi ve desteklenmesi için kritik bir ad?m te?kil etmektedir.

Uyarlama çal??mas?n?n temel amac?, orijinal Iowa ölçe?inin yap?sal bütünlü?ünü koruyarak, Türk kültürüne özgü dilsel ve kavramsal e?de?erli?ini test etmektir. Bu sayede, Türkiye'deki sa?l?k profesyonelleri ve ara?t?rmac?lar, bebek beslenmesi uygulamalar?n? etkileyen tutum faktörlerini bilimsel yöntemlerle de?erlendirebilme imkan?na kavu?mu?tur.

Anahtar Kelimeler

Bebek Beslenmesi Tutum Ölçe?i, Iowa, Bebek Beslenmesi, Maternal Tutum, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Hem?irelik Ara?t?rmas?.

Yazarlar

Aysun Ek?io?lu, Yasemin Ye?il, Esra Çeber Turfan.

Amaç

Bebek Beslenmesi Tutum Ölçe?i'nin (Iowa) temel amac?, bireylerin, özellikle annelerin, bebek beslenmesi yöntemlerine (anne sütü verme, biberonla besleme, formül mama kullan?m?) yönelik sahip olduklar? inançlar? ve e?ilimleri sistematik olarak de?erlendirmektir. Bu ölçek, beslenme tercihlerini etkileyen psikososyal faktörleri nicel olarak ölçmeye olanak tan?r.

Türkiye uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, orijinal ?ngilizce ölçe?in psikometrik özelliklerini Türk dili ve kültürü ba?lam?nda do?rulamak ve geçerli bir Türkçe sürümünü bilimsel literatüre kazand?rmakt?r. Bu sayede, anne ve bebek sa?l??? alan?nda yap?lan müdahale çal??malar?n?n etkinli?ini ölçmek mümkün hale gelmi?tir.

Yap?

Ölçek, bebek beslenmesi kararlar?n? etkileyen karma??k tutum yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap? genellikle anne sütünün faydalar?na yönelik inançlar, formül maman?n kullan?m?yla ilgili alg?lar ve sosyal normlar?n beslenme tercihleri üzerindeki etkilerini kapsar. Ölçek, genellikle annenin

ARABPSYCHOLOGY.COM

kendine olan güvenini ve beslenme yöntemleri hakk?ndaki bilgisini de dolayl? olarak yans?tan maddeler içerir.

Yap?sal olarak, ölçek maddeleri genellikle anne sütünün üstünlü?ünü destekleyen tutumlarla, formül maman?n pratikli?ini veya sosyal kabulünü destekleyen tutumlar? kar??la?t?ran iki ana e?ilimi yans?t?r. Bu iki e?ilimin ölçülmesi, annenin beslenme tercihindeki motivasyon kaynaklar?n? anlamak için önemlidir.

Geçerlik

Uyarlama çal??mas?nda (Ek?io?lu ve ark., 2016), Bebek Beslenmesi Tutum Ölçe?i'nin (Iowa) Türkçe formunun geçerlik çal??malar? yürütülmü?tür. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmek istedi?i kavram? ne derece do?ru ölçtü?ünü gösteren önemli bir psikometrik özelliktir. Çal??mada genellikle içerik geçerli?i (uzman görü?leri ile) ve yap? geçerli?i (faktör analizi ile) incelenmi?tir.

Kaynak verilerde spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, uyarlama çal??mas?n?n ba?l??? do?rudan geçerlik ve güvenirlik analizlerinin yap?ld???n? göstermektedir. Bu analizler, ölçe?in Türk popülasyonunda kavramsal ve istatistiksel olarak tutarl? bir yap? sergiledi?ini kan?tlamay? amaçlam??t?r.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? madde gruplar?nda tutarl? sonuçlar verme derecesini ifade eder. Ek?io?lu ve arkada?lar? taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l???n? (Cronbach Alfa katsay?s?) ve muhtemelen test-tekrar test güvenirli?ini de?erlendiren analizler yap?lm??t?r.

Bu analizler, ölçe?in Türkçe formunun, ölçülen tutumun kararl?l???n? ve maddeler aras?ndaki homojenli?i yeterli düzeyde sa?lad???n? göstermek üzere tasarlanm??t?r. Yüksek güvenirlik katsay?lar?, ölçekten elde edilen puanlar?n rastgele hatalardan ar?nm?? oldu?unu ve kararl? ölçümler sa?lad???n? i?aret eder.

Faktör Analizi

Bebek Beslenmesi Tutum Ölçe?i'nin (Iowa) Türkçeye uyarlanmas? s?ras?nda, yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla Faktör Analizi (FA) kullan?lm??t?r. Faktör analizi, ölçekteki maddelerin alt?nda yatan temel boyutlar? veya faktörleri ortaya ç?karmay? amaçlar.

Orijinal ölçek yap?s?n?n Türk popülasyonunda da geçerli olup olmad???n? test etmek için Ke?fedici veya Do?rulay?c? Faktör Analizi yöntemlerinden biri veya her ikisi uygulanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in tek boyutlu mu yoksa birden çok alt boyutu mu oldu?unu belirlemek için hayati

ARABPSYCHOLOGY.COM

önem ta??r ve kültürel farkl?l?klar nedeniyle ortaya ç?kabilecek yap?sal de?i?iklikleri tespit etmeye yard?mc? olur.

Araç

Test Type: Uyarlama ve Öz Bildirim Ölçe?i (Adaptation and Self-Report Scale)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme format?nda sunulur, kat?l?mc?lar?n tutum düzeylerini belirtmeleri istenir.

Language Available: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal).

Population Group: Bebeklerin birincil bak?m verenleri (Özellikle anneler).

Age Group: Genellikle 18 ya? ve üzeri yeti?kin anneler veya bak?m verenler.

Population Details: Türkiye'deki anneler veya bebek beslenmesi konusunda tutum sahibi olan bireyler. Uyarlama çal??mas? hem?irelik ara?t?rmas?na dayanmaktad?r.

Test Methodology: Ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanan, bireylerin kendi beyanlar?na dayanan standartla?t?r?lm?? ölçüm arac?d?r. Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak genellikle 5 veya 7 noktal? Likert ölçe?i kullan?l?r.

Anahtar Kelimeler

Anne Sütü, Formül Mama, Ebeveyn E?itimi, Sa?l?k Tutum, Hem?irelik, Psikometri, Bebek Beslenmesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: aysun.basgun@ege.edu.tr (Sorumlu Yazar ?leti?im Adresi)

Correspondence Address: Mevcut kaynakta belirtilmemi?tir (Sorumlu yazar?n Ege Üniversitesi, Hem?irelik Fakültesi ile ili?kili oldu?u varsay?lmaktad?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in orijinal versiyonu için telif haklar? ilgili kuruma aittir. Türkçeye uyarlama izni, orijinal ölçek sahiplerinden al?nm?? olmal?d?r. Kullan?m için izin ve ücret bilgileri sorumlu yazar ile ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ücret: Kaynakta belirtilmemi?tir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlarda genellikle ücretsizdir, ancak ticari veya klinik kullan?mlar için ücret talep edilebilir.

Test Y?l?: Türkçe uyarlama ve geçerlik-güvenirlik çal??mas? 2016 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: bebek-beslenmesi-tutum-olceginin-iowa-toad.pdf

Kaynaklar

Eksio?lu, A., Ye?il, Y. ve Çeber Turfan, E. (2016). Bebek Beslenmesi Tutum Ölçe?inin (Iowa) Türkçeye uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Hem?irelikte E?itim Ve Ara?t?rma Dergisi, 13*(3), 209-215.

Bebek Beslenmesi Tutum Ölçe?inin (Iowa) Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktad?r. Maddelerin orijinal dilinde ve de?i?tirilmeden eklenmesi gerekmektedir. Maddelerin elde edilmesi için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM